

отъ XIX вѣкъ:

*23) *Schiller*: Der dreissigjährige Krieg, 1802—1809, образцово съчинение и полезно помагало, но въ общесторическо, а не въ военноисторическо отношение.

*24) *Von Bülow*: Gustav-Adolph in Deutschland, 2 В., 1808, — критически разборъ на походите му.

25) *Schulz*: Rückerinnerungen an die militairischen Begebenheiten bei Nürnberg in 1632, zwischen Gustav-Adolph und Wallenstein, in-8⁰, 1824.

*26) *Zaber* (herausgegeben von): Ungedruckte Briefe Albrechts von Wallenstein und Gustav-Adolphs, nebst einem Anhange anthaltend Beiträge zur Geschichte des 30-jährigen Krieges, 1 В. in-8⁰, Stralsund, 1830; — важно и полезно помагало.

**27) *Lossau* (Preuss. Gen.-Lieut.): Ideale der Kriegsführung, in einer Analyse der Thaten der grössten Feldherrn, 2-р В. 1-te Abth., Gustav-Adolph, 8⁰ Berlin, 1836; — прѣвъходно съчинение и твърдѣ полезно помагало.

*28) *Sporschill*: Der 30-jährige Krieg, illustrirt von *Pfeiffer*, 1 В. in-8⁰, Braunschweig, 1843, — съчинението на известния воененъ писателъ Споршилъ, съдържа въ една книга кратко, но доста пълно и беспристрастно съставено изложение на 30-годишната война, и украсено съ художествено испълнени портрети, глѣдки и картини на Пфейфера.

*29) *Du Jarry. Freiherr von La-Roche*: Der 30-jährige Krieg vom militairischen Standpunkte betrachtet, 3 В. in-8⁰, Schaffhausen, 1848—52, — особенно забѣлѣжителтелно собственно въ военно-историческо отношение, между най новите исторически съчинения за 30-годишната война или нейните дѣятели.

30) *Gfrörer*: Gustav-Adolph, König von Schweden, und seine Zeit (издадено до 1863 година) съдържа, по думитѣ на Кейма, богатъ материалъ за здравъ (ужъ) възглѣдъ върху този герой на протестанството, но — казва Кеймъ — автора често не вниква джлбоко въ побужденията и стрѣмленията на своя герой и по нѣкога допушта да бѫде заслыпяванъ отъ лучезарната свѣтлина, която, отъ негово (т. е. на Густавъ-Адолфа) време, е затъмнила главата му (!). Клоппъ е направилъ — по думитѣ на Кейма — прѣвъходенъ критически разборъ (разбира се отъ католическа глѣдна точка) върху съчинението на Гфрѣра и освѣнъ това самъ, въ съчиненията си, дава тоже прѣвъходни (въ сѫщия духъ) разсаждения за Густавъ-Адолфа, но само до идванietо му въ Германия.